

In de stortgrond afkomstig uit deze put langs de Kanaalschans werden veel metalen voorwerpen aangetroffen met de metaaldetector. Onder andere is met de detector een ronde penning van lood gevonden. Op de voorzijde staat rond een onherkenbare afbeelding in het midden de tekst 'SCHERMEERS BESCHERMER'. De keerzijde bevat een datum: 4 OCT 1843 (afb.17 en 17a).

(afb.17)

(afb.17a)

In de literatuur vinden wij onder de naam “schermeers beschermer” het volgende; Een verhaal over een bodebus van de Schermer. Een bodebus was het ambtsinsigne van de bode. Ieder waterschap, stad, dorp, gilde etc. hadden destijds een bode. De bode bezorgde brieven en aanmaningen, tevens kon hij personen aanspreken om voor het bestuur te verschijnen. Als bode moest hij contact houden tussen het bestuur en de buitenwereld. Het was wel zaak dat de bode herkenbaar was als ambtenaar en dit gebeurde door middel van een fraaie bodebus. Oorspronkelijk was dit een echte bus of koker om de brieven in te vervoeren. Op de bus of koker zat een schildje met het wapen van het waterschap. Tassen om de brieven in te vervoeren waren uiteraard veel makkelijker en de bus of koker werd dan ook hiervoor vervangen. Het schildje werd hierna door de bode als een soort identiteitspenning op zijn kleding gedragen.

De penning bleef echter wel ‘bodebus’ heten. Een bodebus moest gezag en prestige uitstralen en waren dan ook kostbaar en fraai versierd. Of de loden penning iets met dit gilde van doen heeft is nog niet verder uitgezocht. Een afbeelding van de bodebus van de Schermer uit 1802 is hier tussen de afbeeldingen van de penning afgebeeld.

Ook op het oog zijn er op deze stort vondsten gedaan zoals het vogelfluitje van steengoed (afb.18) welke van een vroegere datering is dan als het meeste materiaal hieruit afkomstig, zoals de wijnfles (afb.19) en de medicijnflesjes (afb.20 en 21) welke van vóór 1876 dateren.

(afb.18)

(afb.19)

(afb.20)

(afb.21)

Een leuke vondst was het aantreffen van een gebreide wollen kindersok (afbeelding 22). Veel textiel treffen wij trouwens in Purmerend niet aan tijdens opgravingen. Ook al zal deze incomplete sok met een voetlengte van 16 centimeter niet heel erg oud zijn, het is het toch grappig te weten dat toen deze sok ergens in de 19^e eeuw net door moeders gebreid was en nog als nieuw was, door een blij iemand werd gedragen.

(afb.22)

De meeste vondsten op de stortgrond zijn wel te herleiden van uit welke werkput komen. Zoals ik al eerder aangaf is er in de stortgrond veel materiaal aangetroffen. De detectorpiloten Erik Machiels, van de AWP, en Rene Floore, van het archeologisch bedrijf Hollandia, ontfutselde het ene na het andere metalen voorwerp uit de stortgrond en deden onderwijl nog enkele oogvondsten van aardewerk. Hier een impressie van enkele vondsten uit de stortgrond.

(Tinnen gesp 18^e eeuw)

(vuurketshouder met vuursteen)

(Vingerhoeden uit de 16^e en 17^e eeuw)

(voor- en achterzijde van een Pools muntje)
(bandeliersluiting)

(voor- en achterzijde van een Jeton)

(verschillende zalfpotjes)

Een aparte vondst was toch wel een knijpschaar (afb.23) welke vermoedelijk uit de zestiende eeuw dateert. Nog niet eerder in Purmerend aangetroffen maar zijn toch zeker wel meer gebruikt hier, alleen nog niet gevonden. Wellicht omdat deze scharen van ijzer zijn vervaardigd en zodoende snel vergaan.

(afb.23)

In de werkput zelf van de gedempte gracht werd nog een verrassende vondst gedaan. Het betreft een bijna compleet ruiterspoor (afb.24). De vondst kan te maken hebben met de aanwezigheid van paardenstallen op deze locatie.

(afb.24)

Hopelijk mogen wij het rapport van het archeologisch bedrijf Hollandia een dezer dagen ontvangen waarin weer een stukje van het verleden van Purmerend is vastgelegd.

Verrassing uit de stortgrond (Paul de Groot)

Het archeologisch onderzoek op de Neckerdijk is in mei 2013 afgerond. Het onderzoek is verricht door het archeologisch bedrijf Hollandia uit Zaandijk en het veldwerk heeft in totaal twee weken tijd in beslag genomen. De archeologische werkgroep Purmerend heeft hierbij een helpende hand mogen bieden.

Tijdens het onderzoek zijn er voorwerpen aangetroffen in de stortgrond welke helaas niet meer te herleiden zijn uit welke put deze kwamen. Deze vondsten werden uiteraard wel meegenomen, in vondstzakjes gedaan en dan later gereinigd en nagekeken. De vondst die ik er uit wil lichten betreft een zilveren munt. Waarom? In al die jaren dat ik met opgravingen meehielp zijn er relatief maar weinig zilveren munten aangetroffen. Ondanks dat er tegenwoordig altijd met een metaaldetector wordt gewerkt en de kans dus vele malen groter is om metalen voorwerpen te vinden is er vroeger blijkbaar met het zilvergeld in Purmerend toch spaarzaam omgegaan. Nou weet ik wel dat ze er toen ook niet mee liepen te strooien maar de verlieskans was vroeger aanzienlijk groter dan nu en soms werden er zelfs munten begraven in de grond om te verbergen voor later of andere zaken.

Na het wassen van de vele vondsten, waaronder ook metalen voorwerpen van deze opgraving, kwamen de vondstzakken van de stort te voorschijn. Sommige hebben een vondstnummer maar ook zijn enkele vondsten los en bij elkaar in een zak gedaan zonder vondstkaart. Toen ik een vondstzak bekeek waar een aantal muntjes in zaten was de eerste indruk niet echt imponerend. Een Nederlandse leeuwencent uit 1914 was er het best vanaf gekomen van het lange verblijf in de bodem. Een van de munten deed mij echter vermoeden dat het wel eens van zilver zou kunnen zijn. De munt was iets groter als de gebruikelijke duiten en qua gewicht lichter als dat je zou denken. Na een grondige reinigingsbeurt werd inderdaad een zilveren

munt zichtbaar. Helaas gesleten maar na wat speurwerk was er toch een determinatie mogelijk. De munt betreft een twintigste Philipsdaalder geslagen onder Philips II. Hieronder een afbeelding van de munt en haar gegevens.

Wapenschild Oostenrijk - Bourgondie

Twintigste Philipsdaalder (vergroot weergegeven)

Omschrijving munt:

Twintigste Philipsdaalder, Zilver. De munt heeft een doorsnede van circa 2,5 centimeter en weegt nog maar 2,66 gram in plaats van de oorspronkelijke 3,42 gram. De dikte is 0,9 millimeter.

De voorzijde is voorzien van een gekroond Oostenrijks - Bourgondisch wapenschild. Het wapen is omringd door het keten van het Gulden Vlies. De randtekst is als compleet te lezen: PHS.D.G.HISP – Z.REX.CO.(H?)AN.(Philips bij de gratie Gods koning van Spanje en (graaf van Henegouwen?). De laatste zichtbare (AN) letters doen vermoeden dat de munt in Bergen - Henegouwen is geslagen.

De keerzijde stelt het Gelderse kruis voor met als randtekst compleet te lezen:

DOMINVS MIHI ADIVTOR (De Heer is mijn helper) 15 86? Tussen de 5 en 8 wordt een toren als muntteken weergegeven. (Lit.: vh I 319; vG H 215-10)